

Govor prvog potpredsednika Vlade Srbije i ministra spoljnih poslova Ivice Dačića na međunarodnoj naučnoj konferenciji „Srpsko-američki odnosi“:

„Vaše Ekselencije,
Dame i gospodo,

Veliko mi je zadovoljstvo što mogu da vas pozdravim na današnjem skupu, koji se bavi izuzetno kompleksnom temom, a koja istovremeno spada u red naših glavnih spoljno-političkih prioriteta.

{youtube}3COw1YvBF04{/youtube}

Odnosi Srbije i SAD imaju dugu tradiciju, složeni su i od njihovog uspostavljanja 1881. godine do danas prošli su kroz više faza koje su neretko bile veoma različite po svom karakteru.

U istorijskom smislu, naše države i narode povezuje savezništvo u dva svetska rata, kao i relativno bliska saradnja u hladnoratovskom dobu. Tokom raspada SFRJ i u periodu 1990-tih godina prošlog veka, dolazi do zahlađenja i pogoršanja odnosa, ali, nažalost, i stvaranja određenih negativnih narativa, sa čijim se efektima i danas suočavamo.

Zato je posebno važno podsećanje na pregršt pozitivnih primera u dugoj istoriji srpsko-američke saradnje. Odnosi SAD i Kneževine, a potom i Kraljevine Srbije bili su protkani obostranim simpatijama i razumevanjem Vašingtona za borbu malog, udaljenog balkanskog naroda ne samo za svoju već i za slobodu drugih Južnih Slovena. Vrhunac pozitivnog razvoja naših odnosa predstavljalo je savezništvo u Prvom svetskom ratu, o čemu svedoči i jedan od najdirljivijih momenata kada se 28. jula 1918. godine u čast našeg odvažnog naroda srpska zastava vijorila na Beloj kući, ali i na svim američkim javnim institucijama. Tog dana je u crkvama širom SAD pročitano, a u svim uticajnim dnevnim novinama i objavljeno, saopštenje američkog predsednika Vudroa Vilsona. Predsednik Vilson je, dirnut kolosalnim žrtvama i herojskim delima srpskog naroda, izrazio divljenje „odvažnom srpskom narodu“, koji je „zbog ljubavi prema slobodi krenuo u borbu protiv znatno nadmoćnijeg neprijatelja.

Prošle godine bila mi je ukazana izuzetna čast da i u Vašingtonu, u Kongresu SAD, i u Beogradu, obeležim ovaj datum, prisećajući se sa američkim partnerima istorijskog savezništva naša dva naroda.

Neophodno je imati u vidu da su odnosi SAD i država Južnih Slovena, u koje je Srbija nesebično pa i naivno unela svoje žrtve i svoju državnost, bili uslovljeni spoljnopolitičkim turbulencijama, ali i složenom strukturom ovih zemalja. Ipak, iz tog perioda baštinimo još jedno ratno savezništvo, u Drugom svetskom ratu, kao i relativno dobre odnose tokom teških decenija Hladnog rata u kojima je jugoslovenska država uspevala da balansira između dve tadašnje velesile.

Međutim, poslednje tri decenije u našim odnosima predstavljale su težak period, ali i podsetnik da je upravo zbog izazova sa kojima smo suočeni, neophodno težiti stalnom dijalogu i boljoj saradnji, zasnovanoj na identifikovanju tema koje su od obostranog interesa.

Polazeći od navedene realnosti, ali i prihvatanja razlika, Republika Srbija je jasno pokazala da želi unapređenje odnosa sa SAD, koji bi bili utemeljeni na bogatoj zajedničkoj istoriji, savezništvima u dva svetska rata i pre svega zajedničkom strateškom opredeljenju ka uspostavljanju našeg regiona kao bezbednosno i ekonomski stabilnog i demokratski utemeljenog dela ujedinjene evropske zajednice država.

Zahvaljujući tome, današnje odnose sa SAD karakteriše pozitivna dinamika, a u cilju nastavka uzlaznog trenda bilateralnih odnosa, demonstriramo stalnu zainteresovanost za održavanje redovnog političkog dijaloga na visokom nivou sa američkim zvaničnicima.

Istovremeno, celokupnim svojim delovanjem, Republika Srbija želi da se potvrdi kao aktivan i pouzdan partner i kao nosilac regionalne stabilnosti. Naša država nedvosmisleno pokazuje spremnost da preuzme deo odgovornosti na međunarodnom planu, počevši od daljeg jačanja regionalnih odnosa i stabilizacije Zapadnog Balkana, preko adekvatnog postavljanja prema pitanjima poput migrantske krize i međunarodnog terorizma kroz učešće u mirovnim misijama. Upravo SAD, posredstvom razvoja bilateralnih odnosa, ali i unapređenja vojne saradnje, gde posebno značajno mesto zauzimaju programi državnog partnerstva Srbije i Nacionalne garde Ohaja, može biti bitan oslonac u nastojanjima Srbije da i ubuduće bude pouzdani akter kako na regionalnom, tako i na međunarodnom planu.

Stoga, visoko cenimo podršku koju je Amerika do sada pružala našim naporima u ostvarivanju svih pomenutih ciljeva i izražavamo nadu i očekivanje da će to činiti i ubuduće.

Zaključujući, želeo bih da istaknem da nam je pozitivna dinamika bilateralnih odnosa sa SAD visoko na listi spoljnopolitičkih prioriteta ne samo zbog aktuelnih izazova, već i zbog vrednosti koje delimo i za koje su se naši preci borili tokom većeg dela zajedničke istorije koja nas spaja.

Zbog toga smo dužni da ujedinjenim naporima prevaziđemo negativno nasleđe nedavne prošlosti i da gradimo svestranu saradnju zasnovanu na zajedničkim vrednostima i interesima naših dveju država i naroda.

Zahvaljujem vam na pažnji."

{youtube}coqnwx8iy8M{/youtube}

{joomplucat:1885 limit=4|columns=4}